

第一章

雅舍谈吃火腿¹

梁实秋

从前北方人不懂吃火腿，嫌火腿有一股陈腐的油腻涩味。后来许多北方人也能欣赏火腿，不过火腿究竟是南货，在北方不是顶流行的食物。道地的北方餐馆作菜配料，绝无使用火腿，永远是清酱肉。

火腿的历史且不去谈他。也许是宋朝打破金兵的宗泽于无意中发明，宗泽是义乌人，在金华之东。所以直到如今，凡火腿必曰金华火腿。东阳县亦在金华附近，东阳上蒋村蒋氏一族大部分以火腿为业，故[蒋腿]特为著名。

我在上海时，每经大马路，辄至天福市得熟火腿四角钱。店员以利刃切成薄片，瘦肉鲜明似火，肥肉依稀透明，佐酒下饭为无上妙品。至今思之，犹有余香。

民国十五年冬，某日吴梅先生宴东南大学同仁于南京北万全，予亦叨陪。席间上清煮火腿一包，盛以高边大瓷。味之鲜美无与伦比。先生微醺，击案高歌，盛会难忘，于今已有半个世纪有余。

抗战时，某日张道藩先生召饮于重庆之留春坞，是云南馆子。留春坞的叉烧火腿，大厚片烤熟夹面包，丰腴适口，较湖南馆子的密汁火腿似乎犹胜一筹。

台湾气候太热，不适合于制作火腿，但有不少人仿制。结果不是粗制滥造，便是腌晒不足急于发售，带有

¹ 北京出版社编《游子吟》，北京：北京出版社，1984，页62-83。

死尸味。幸而无尸臭，亦是一味死咸，与[家乡肉]无殊。

有一次得到一只真的金华火腿，瘦小坚硬，大概是收藏有年。菁清持往熟识商肆，老板奏刀，砉的一声，劈成两截。他怔住了，惊叫：“这是道地的金华火腿，数十年不闻此味矣！”他嗅了又嗅不忍释手，要求把爪尖送给他，结果连蹄带爪都送给他了。他说回家去要好好炖一锅汤吃。

作者：梁实秋(1901-1987)

题解：

火腿原来在宋朝由宗泽于无意中发明。宗泽是南方人，因此火腿便流行于南方。以前北方人不懂得吃火腿后来火腿也变成了重要的食品。文章中作者详细的介绍了火腿的做法和道地南方火腿的味道。

生词解释：

嫌	xián	不满意
腻	nì	食物油脂过多、油腻
涩	sè	不润滑、不滑溜
刃	rén	刀
佐	zuǒ	帮助、辅助
叨	tāo	受到
醺	xūn	酒醉的样子
腴	yù	胖
一筹	yīchóu	一等级
无殊	wúshū	没有什么分别

菁	jīng	精华
商肆	shāngsì	旧称铺子、商店
砉	xū	一种声音
两截	liǎngjié	切断成两段
怔住	zhēngzhù	发愣、发呆的

课文分析:

内容提要

文章中首先提到火腿是南方人所发明的。后来传到北方，同时作者也详细谈到道地火腿的味道。

文章分段

第一段叙述从前北方人不懂吃火腿，后来它也成了一种流行食物。

第二段火腿的发明地。

第三段火腿的味道。

词语例解:

1) 不过火腿究竟是南货

“究竟”副词。在这儿是归根到底或毕竟的意思。有加强气的作用。多用于含有评价意义的陈述句。

例如:

1.1 孩子究竟还小，不能要求那么高。

1.2 谎言究竟是谎言，代替不了事实。

2) 东阳上蒋村蒋氏一族大部分以火腿为业

“以...为...”“是”“拿...作为...”的意思。

例如:

1.1 以人民公园为中心，建成了一个放射状的楼群。

1.2 这个国家以农产品为主要出口产品。

3) 某日吴梅先生宴东南大学同仁于南京北万全

“某”指示代词。不单用，主要作修饰语。多用于书面。用在名词前用来指不能不愿指出的(或不确定的)人或事物。

例如：

某人、某日、某年、某工厂、某部队

练习：

1. 问答题

1.1 火腿是中国哪里的食物，在什么时候由谁发明，道地的火腿在什么地方？

1.2 火腿的味道是怎么样，在佐酒下饭时会起什么作用？

1.3 以前北方人吃火腿吗？

1.4 台湾的火腿是怎么样？

1.5 南方的火腿是怎么样？

2. 试用白话文解释下面的词语。

收藏有年 =

无以伦比 =

不忍释手 =

佐酒下饭 =

无上妙品 =

丰腴适口 =

犹胜一筹 =

粗制滥造 =

3. 试用下面的词语造句。

顶 =

嫌 =

欣赏 =

流行 =

著名 =

发明 =

道地 =

似乎 =

坚硬 =

结果 =

4. 写出下列的同义词。

1. 欣赏 =

2. 顶 =

3. 如今 =

4. 著名 =

5. 也许 =

6. 似乎 =

5. 下列词语属于古词语，请找出现代汉语相应的词语

1. 曰 =

2. 且 =

3. 亦 =

4. 故 =

5. 辄 =

6. 同仁 =

7. 于是 =

8. 之 =

6. 仿此饮食文化的课文，选择泰国一种有名的小吃，加以说明。
7. 读完《烦恼的一日》后将一段内容译成泰文。

烦恼的一日²

萧红

他在祈祷，他好象是向天祈祷。

正是跪在栏杆那儿，冰冷的，石块砌成的人行道。然而他没有鞋子，并且他用裸露膝头去接触一些冬天的石块。我还没有走近他，我的心已经为愤恨而烧红，而快要涨裂了！我咬我的嘴唇，毕竟我还没有抬起眼睛来走过他。

他是那样年老而昏聩，眼睛象是已腐烂过。街风是锐利的：他的手已经被吹得昏和一个死物样。可是风，仍然是锐利的。我走近他，但不能听清他祈祷的文句，只是喃喃着。

一个俄国老妇，她说的不是俄语，大概是犹太人，把一张小票子放到老人的手里，同时他仍然喃喃着，好象是向天祈祷。

我带着我重得和石头似的心走回屋中，把积下的旧报纸取出来，放到老人的面前，为的是他可以卖几个钱，但是当我已经把报纸放好的时候，我心起了一个剧变，我认为我是再庸俗没有的人了！仿佛我是作了一件蠢事般地。于是我摸衣袋，我思考家中存钱的盒子，可是连半角钱的票子都不能够寻思得到。老人是过于笨拙了！怕是他不晓得怎样去卖旧报纸。

² 巴平主编《中国散文鉴赏文库现代卷》，天津：白话文艺出版，1990，页1193-1195。

我走向邻居家去，她的小孩子在床上玩着，她常常是没有心思向我讲一些话。我坐下来把我带去的小包袱打开，预备裁一件衣服。可是今天雪琦说话了：

“于妈还不来，那么我的孩子，会使我没有希望。你看！我是什么事也没有作，外国语不能读，而且我连读报的趣味都没有呀！”

“我想你还是另寻一个老妈子好啦！”

“我也这样想，不过实际是困难的。”

她从生了孩子以来，那是五个月，她沉下苦恼的陷阱去。唇部不似从前有颜色，脸儿皱绉。

为着我到她家去替她看小孩，她走了，和猫一样蹑手蹑足的下楼去了。

小孩子自己在床上玩得厌了，几次想要哭闹，我忙着裁旗袍，只是用声音招呼他。看一下时钟，知道她去了还不到一点钟。可是看小孩子要多么耐性呀！我烦乱着，这仅是一点钟。

妈妈回来了，带进来衣服的冷气，后面跟进来一个瓷人样的，缠着两只小脚，穿着毛边鞋子，她坐在炕沿，并且在她进房的时候，她还向我行了一个深深的鞠躬礼。我又看见她戴的是毛边帽子，她坐在床沿。

过了一会她是欣喜的，有点不象瓷人：“我是没有作过老妈子的，我的男人在十八道街开柳条包铺，带开药铺……我实在不能再和他生气，谁都是愿意支使人，还有人愿意给人家支使吗？咱们命不好，那就讲不了！”

象猜谜似的，使人想不出她是什么命运。雪琦地欢喜，她想幸福是近着她了，她在感谢我：

“玉莹，你看今天你若不来，我怎能去找这个老妈子来呀！”

那个半老的婆娘仍然讲着：“我的男人他打我骂我，以先对我很好，因为他开柳条包铺，要招股东。就是那个人二十元钱顶大的股东，他替我造谣，说我的娘家有钱，为什么不帮助开柳条包铺呢？在这一年中就连一顿舒服饭也没吃过，我能不伤心吗！我十七岁过门，今年我是廿四岁。他从不和我吵闹过。”

她不是个半老的婆娘，她才二十四岁。说到这样心伤的地方没有哭，她晓得做老妈子的身份。可是又想说下去。雪琦眉毛打锁，把小孩给她：

“你抱他试试。”

小孩子，不知为什么，但是他哭，也许他不愿看那种可怜的脸相？

雪琦有些不快乐了，只是一刻的工夫，她觉得幸福是远着她了！

过了一会她又象个瓷人，最象的瓷人部分，就是她的眼睛，眼珠定住，我们一向她看去，她忙着把眼珠活动一下，然而很慢，并且一会又要定住。

“你不要想，将来你会有好的一日……”

“我是同他打架生气的，一生气就和个呆人样，什么也不能做。”那瓷人又忙着补充一句：“若不生气什么病也没有呀！好人一样，好人一样。”

后来她看我缝衣裳，她来帮助我，我不愿她来帮助，但是她要来帮助。

小孩子吃着奶，在妈妈的怀中睡了！孩子怕一切音响，我们的呼吸为着孩子的睡觉都能听得清。

雪琦更不欢喜了，大概她在恐怕着，她在计量她的计划怎样失败。我窥视出来这个瓷器的老妈，怕是一会就要被辞退。

然而她是有希望的，满怀着希望，她殷勤的在盆中给小孩在洗尿布。

“我是不知当老妈子的规矩的，太太要指教我。”她说完坐在木凳上，又开始变成不动的瓷人。

我烦扰着，街头的老人又回到我的心中；雪琦铅板样的心沉沉的挂在脸上。

“你把脏水倒进水池子去。”地向摆在木凳间的那瓷人说。

捧着水盆子，那个妇人紫色毛边鞋子还没有响出门去，雪琦的眼睛和偷人样转过来了：

“她是不是不行？那么快让她走吧！”

孩子被丢在床上，他哭叫，她到隔壁借三角钱给老妈子的工钱。

那紫色的毛边鞋慢慢移着，她打了盆净水放在盆架间，过来招呼孩子，孩子惧怕这瓷人，他更哭。我缝着衣服，不知怎么一种不安传染了我的心。

忽然老妈子停下来，那是雪琦把三角钱的票子示到面前的时候。她拿到三角钱走了。她回到妇女们最伤心的家庭去，仍去寻她恶毒的生活。

毛边帽子，毛边鞋子，来了又走了。

雪琦仍然是自己抱着孩子。

“你若不来，我怎能去找她来呢！”她埋怨我。

我们沉沉呼吸了一下，好象刚从暗室走出。屋子渐渐没有阳光了，我回家了，带着我的包袱，包袱中好象

裹着一群麻烦的想头——妇女们有可厌的丈夫，可厌的孩子。冬天追赶着老叫化子使他绝望。

在家门口，仍是那条栏杆，仍是那条石道，老人向天跪着，黄昏了，给他的绝望甚于死。

我经过他，我总不能听清他祈祷的文句，但我知道他在替祈祷的，不是我给他的那些报纸！也不是半角钱的票子，是要从死的边沿上把他拨回来。

然而让我怎样做呢？他向天跪着，他向天祈祷。……

บทแปล
บทที่ 1
คุยเรื่องแฮมที่บ้านสวย
เหลียงซือฮิว

แต่ก่อนคนทางเหนือไม่รู้จักรับประทานแฮม ต่ำหน้าว่าแฮมมีรสชาติเหมือนของเน่าที่เก็บไว้นานปีแล้วยังมีรสชาติฝาดและเย็นเย็น ต่อมาคนทางเหนืออีกจำนวนมากได้รู้จักรสชาติอร่อยของแฮมแล้ว แต่ว่าแท้จริงแล้วแฮมเป็นสินค้าทางใต้ จึงมิได้เป็นอาหารที่นิยมมากนักทางภาคเหนือ ร้านอาหารแบบจีนทางเหนืออย่างแท้จริงนั้นจะไม่ใช้แฮมปรุงอาหารอย่างแน่นอน ทั้งนี้มักจะใช้ซีสัวเป็นเครื่องปรุงเท่านั้น

ประวัติความเป็นมาของแฮมไม่ต้องไปกล่าวถึง อาจจะเป็นเพราะพบโดยบังเอิญในขณะที่ จงเจ้อ ตีทหารจีนแตกพ่ายไปทางใต้ในสมัยราชวงศ์ซ่ง จงเจ้อเป็นชาวอู้อู ซึ่งอยู่ทางตะวันออกของเมืองจินหวา ดังนั้นแม้ถึงทุกวันนี้ ไม่ว่าแฮมจะผลิตในที่ใดก็มักจะเรียกกันว่าแฮมจินหวาทั้งนั้น อำเภอตงหยางก็อยู่ใกล้กับอำเภอจินหวาเช่นกัน หมู่บ้านซ่งเจียงซุนของตระกูลเจียงอยู่ในอำเภอตงหยาง ซึ่งชาวเมืองส่วนใหญ่จะมีอาชีพทำแฮม ดังนั้นจึงมีคำว่าเจียงแฮม (หมายถึงแฮมของตระกูลเจียง) ที่มีชื่อเสียงที่สุดของที่นี่

ช่วงที่ฉันอยู่เซียงไฮ้ เมื่อโตที่ผ่านตำมาสู่ ก็จะต้องแวะไปยังตลาดเทียนฝูเพื่อไปซื้อแฮมชนิดสุกแล้วเป็นเงิน 4 เจี้ยว พนักงานในร้านจะใช้มีดที่คมกริบหันแฮมเป็นชิ้นบาง ๆ ส่วนเนื้อจะมีสีแดงราวกับสีเพลิง ส่วนมันก็มีความโปร่งใสเล็กน้อย ซึ่งใช้เป็นเครื่องแกงต้มเหล้าและเป็นอาหารสำหรับรับประทานกับข้าวได้อย่างดีเยี่ยม แม้บัดนี้เมื่อคิดถึงเรื่องนี้ ก็ยังมีความหอมของแฮมหลงเหลืออยู่

ปี ค.ศ. 1926 ฤดูหนาว มีวันหนึ่งคุณอุ๋นเหมย ได้รับเชิญไปงานเลี้ยงสังสรรค์ในกลุ่มเพื่อนฝูงที่เป่ย์วานเจวียนซึ่งมหาวิทยาลัยตงหนาน จัดขึ้นในเมืองนานกิง ตัวฉันก็ได้รับเชิญให้ไปร่วมในงานนี้ด้วย ในงานเลี้ยงนั้นมีแฮมต้มไว้ 1 ห่อ แล้วตักใส่ชามกระเบื้องขอบสูงขนาดใหญ่ รสของมันหอมหวานจนหาที่เปรียบมิได้ คุณอุ๋นอาจจะมีความมึนเมาเล็กน้อยได้ ร้องเพลงเสียงดัง งานสนุกนั้นยากที่จะลืมเลือน แม้ถึงบัดนี้ซึ่งนับได้กว่าครึ่ง ศตวรรษแล้ว

ในช่วงจีนสู้รบญี่ปุ่นนั้น มีวันหนึ่งคุณจางเต้าพานได้นัดเพื่อนมาร่วมดื่มที่หลิวซุนอู ที่จงซิง สถานที่แห่งนี้เป็นร้านอาหารยูนนาน แฮมหมูแดงของหลิวซุนอู ผ่นหนาปิ้งสุกแล้ว

นำมาขบด้วยขมปัง รสชาติอร่อยกว่าแฮมอบน้ำผึ้งของร้านอาหารหูหนานอีกหนึ่งเท่าตัว

ได้วันมีอากาศร้อนมาก ไม่เหมาะต่อการทำแฮม แต่ยังมีคนอีกไม่น้อยที่ได้ทำเลียนแบบแฮมสุดท้ายถ้าไม่ใช่ทำแบบสุกเอาเผากินก็หมักและตากยังไม่ได้ที่แล้วตัวนำมาจำหน่าย ทำให้แฮมมีกลิ่นเน่าเหมือนศพ แต่ยังมีโชคดีที่ไม่เหม็นเหมือนศพ ซึ่งก็ยังมีกลิ่นเค็มเหมือนของตายแล้ว จึงไม่ผิดอะไรกับเนื้อหมักที่บ้านเกิดของฉันเลย

มีอยู่ครั้งหนึ่ง ฉันได้แฮมจันทราของแท้ ทั้งหอมเล็กแน่นและแข็ง ดูเหมือนว่าจะผ่านการเก็บไว้นานเป็นปี ฉันบรรจงถือไปยังร้านค้าที่คุ้นเคยกัน เจ้าของร้านใช้มีดหันตั้งขวี่ตัดแฮมออกเป็น 2 ส่วนเขาดมแล้วดมอีกไม่ยอมปล่อยมือ ขอร้องให้ฉันยกส่วนเล็กให้เขา สุดท้ายฉันก็ให้เขาทั้งเล็กและกับ เขาบอกว่ากลับบ้านแล้วจะไปตุ๋นน้ำแกงให้อร่อย

